

ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างจิตสาธารณะในการจัดกิจกรรมนักศึกษา :

กรณีศึกษานักศึกษาสาขาริชาฟิสิกส์ คณะวิทยาศาสตร์

และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

STRATEGY TO ENHANCE PUBLIC MIND IN THE ARRANGEMENT OF STUDENT

ACTIVITY : THE CASE STUDY OF THE PHYSICS STUDENTS, FACULTY OF SCIENCE AND

TECHNOLOGY, SAKON NAKHON RAJABHAT UNIVERSITY

12

ลัดดาวรรณ แสนสุข*

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พนมพร จินดาสมุทร**

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดุษฎี งามมานะ***

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาสภาพการจัดกิจกรรมนักศึกษาของนักศึกษาริชาฟิสิกส์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร 2) สร้างยุทธศาสตร์การเสริมสร้างจิตสาธารณะ ในการจัดกิจกรรมนักศึกษาริชาฟิสิกส์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนครและ 3) ศึกษาจิตสาธารณะของนักศึกษาริชาฟิสิกส์หลังการใช้ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างจิตสาธารณะในการจัดกิจกรรมนักศึกษา สาขาวิชาฟิสิกส์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือนักศึกษาหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาฟิสิกส์ จำนวน 30 คน ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย การ SWOT Analysis การถอดบทเรียน แบบสอบถาม แบบสังเกตแบบมีส่วนร่วมและแบบวัดจิตสาธารณะ การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพปัจจุบันและปัญหาการจัดกิจกรรมนักศึกษา คือ 1) การแบ่งพรรคแบ่งพวกกันในการทำงาน 2) งบประมาณที่นำมาจัดกิจกรรมนักศึกษามาจากเงินส่วนตัวนักศึกษา 3) ผู้นำในการจัดกิจกรรมขาดคุณลักษณะในการเป็นผู้นำ 4) การกำหนดหน้าที่ไม่ชัดเจน 5) ขาดประสบการณ์การดำเนินงานและการถ่ายทอดกระบวนการทำงานจากรุ่นพี่ไปยังรุ่นน้อง 6) การขาดความรู้เรื่องการเขียนหนังสือราชการ การเขียนโครงการ การประสานงานกับส่วนราชการและ 7) ภูมิภาวะทางอารมณ์

2. ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างจิตสาธารณะในการจัดกิจกรรมนักศึกษาริชาฟิสิกส์ มี 3 ยุทธศาสตร์ คือ 1) การเรียนรู้คู่การทำงาน มี 2 กลยุทธ์ และมี 3 โครงการ 2) บัณฑิตที่พึงประสงค์มี 3 กลยุทธ์และมี 2 โครงการ 3) การสร้างเครือข่ายกับชุมชนมี 3 กลยุทธ์ และมี 1 โครงการ

* นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชายุทธศาสตร์การพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

** คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

*** อาจารย์พิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

3. ผลการทดลองใช้ยุทธศาสตร์เสริมสร้างจิตสาธารณะในการจัดกิจกรรมนักศึกษา พบว่า

3.1 ผลการประเมินตนเองของนักศึกษาด้านพฤติกรรมจิตสาธารณะ พบว่า จิตสาธารณะของนักศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ ด้านความรับผิดชอบ ด้านความสามัคคี ความมีวินัยในตนเอง ความซื่อสัตย์ ความเสียสละและมีน้ำใจ

3.2 ผลการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา พบว่า พฤติกรรมโดยรวมอยู่ในระดับ มาก ทั้งผลที่ได้รับขณะ เข้าร่วมกิจกรรม ผลกระทบจากการเข้าร่วมกิจกรรม และผลสัมฤทธิ์จากการเข้าร่วมกิจกรรม

3.3 ผลการสังเกตพฤติกรรมจากผู้นำชุมชนที่นักศึกษาไปทำกิจกรรม พบว่า พฤติกรรมของนักศึกษาด้านความรับผิดชอบ ด้านความสามัคคี ด้านความเสียสละและมีน้ำใจ ความมีวินัยในตนเอง และด้านความซื่อสัตย์ อยู่ระหว่างร้อยละ 62.50-98.75

ABSTRACT

The objectives of this study were: 1) to investigate the state of student activity arrangement among the physics students, Faculty of Science and Technology, Sakon Nakhon Rajabhat University, 2) to create a strategy to enhance public mind in the activity arrangement of the physics students, Faculty of Science and Technology, Sakon Nakhon Rajabhat University, and 3) to examine public mind of the physics students after implementation of the strategy to enhance public mind in the arrangement of students activity among physics students, Faculty of Science and Technology, Sakon Nakhon Rajabhat University. The study was a qualitative research. A sample used in this study was 30 undergraduate students in the physics curriculum program selected by purposive sampling. The tools used comprised SWOT analysis, lessons learned, a questionnaire, a participatory observation form and a form for measuring public mind behavior. Data analysis was done using statistics of percentage, mean, and standard deviation.

The findings were as follows:

1. As for the current state and problem of the student activity arrangement, it was found as follows : 1) Students divided into factions in working ; 2) the budget for the arrangement of student activity came from students' personal money ; 3) the leader who arranged the activity lacked characteristics of leadership; 4) determination of duty was not clear; 5) lack of operating experience and transmission of the working process from the elder to the younger; 6) lack of knowledge about writing an official letter, project writing, and coordination with the public sector, and 7) lack of emotional maturity.

2. The strategy to enhance public mind in the arrangement of activity among the physics students comprised 3 strategies : 1) learning coupled with working which had 2 stratagems and 3 projects, 2) desirable graduates which had 3 stratagems and 2 projects, 3) creation of a network with the community which had 3 stratagems and 1 project.

3. The implementation of the strategy to enhance public mind in the arrangement of student activity was found as follows:

3.1 The result of students' self-assessment in public mind behavior was found that public mind of students as a whole was at the high level. Considering it by aspect, all of the aspects were at the high level as arranged from higher to lower ranks in order: responsibility, unity, self-discipline, honesty, sacrifice and helpfulness.

3.2 The result of participation in the activity among the students was found that the overall behavior was at the high level in part of the gains while participating in the activity and of the impact and achievement from participation in the activity.

3.3 The result of behavior observation from leaders of the community in which the students do the activity was found that the behavior of students in the aspects of responsibility, unity, sacrifice and helpfulness, self-discipline, and honesty was in the 62.50 – 98.75 percentage range.

ภูมิหลัง

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) ประเทศไทยยังคงต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงในหลายบริบท ทั้งที่เป็นโอกาสและข้อจำกัดต่อการพัฒนาประเทศ จึงต้องเตรียมความพร้อมของคนและระบบให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง และผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นโดยอ้อม เชิงปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มาเป็นแนวปฏิบัติในการพัฒนาแบบบูรณาการเป็นองค์รวมที่มีคนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา โดยกำหนดแนวทางการพัฒนาคนให้ใช้คุณธรรมนำความรู้ มุ่งเตรียมความพร้อมสำหรับเด็กและเยาวชนด้านการศึกษา ทักษะการใช้ชีวิต ด้านจิตใจ และความรู้พื้นฐานในการดำรงชีวิต การพัฒนาศักยภาพและแรงผลักดันกำลังคน เพื่อตอบสนองการพัฒนาประเทศ โดยส่งเสริมการเรียนรู้ อย่างต่อเนื่องด้วยการจัดการองค์ความรู้ พัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีจิตใจที่ตั้งมั่นอยู่ในกรอบของศีลธรรมและมีจิตสำนึกสาธารณะ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2549 : 52)

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (Office of the Higher Education Commission : OHEC) เป็นหนึ่งในทำนองครหลักของกระทรวงศึกษาธิการ มีคณะกรรมการการอุดมศึกษา (กกอ.) ทำหน้าที่ในการดูแลและรับผิดชอบการศึกษาระดับอุดมศึกษา ซึ่งเห็นว่าสิ่งที่สะท้อนถึงความมีประสิทธิภาพและมาตรฐานทางการศึกษาของประเทศ ได้แก่ คุณภาพของบัณฑิตที่ได้รับคุณวุฒิ ซึ่งสามารถพิจารณาจากผลการเรียนของบัณฑิต ทางด้านความรู้ ความสามารถ ทักษะด้านต่างๆ ที่ใช้ในการประกอบอาชีพและคุณลักษณะอื่นๆ ในการทำงาน รวมไปถึงการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุขหรืออีกทั้งสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษายังได้กำหนดมาตรฐานผลการเรียนรู้ของบัณฑิตในแต่ละคุณวุฒิไว้เป็นหลัก เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษา จัดการศึกษา มุ่งสู่เป้าหมายเดียวกันได้อย่างมีคุณภาพ เพิ่มความเชื่อมั่นให้แก่สังคม ในด้านคุณภาพและมาตรฐานของคุณวุฒิที่บัณฑิตพึงมีหลังจากสำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษา

เพื่อพัฒนาคุณลักษณะของบัณฑิต สถานศึกษาต้องจัดมวลประสบการณ์ ทั้งการเรียนรู้ในหลักสูตรและกิจกรรมเสริมหลักสูตร ผลผสมผสานความรู้คู่คุณธรรมที่เหมาะสมกับการปฏิบัติตนของบัณฑิตอย่างถูกต้อง เหมาะสมตามกาลเทศะ ดังนั้น ยุทธศาสตร์ที่ใช้ในการพัฒนาจะรวมถึงการเป็นแบบอย่างที่ดี ทศนคติ วุฒิภาวะในการตัดสินใจ การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และสะท้อนพฤติกรรมของนักศึกษาในสถานการณ์ต่างๆ ทั้งสถานการณ์ใหม่หรือสถานการณ์ที่ต้องการไหวพริบ แสดงความรับผิดชอบอย่างสูงในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายหรือสถานการณ์อื่นๆ ทางวิชาชีพ เช่น พัฒนาทักษะใหม่ๆ ทั้งหน้าที่การทำงานในปัจจุบันและอนาคตสำหรับการทำงานทั้งระดับประเทศ ชุมชน กลุ่มนักศึกษาและครอบครัว (สำนักงานคณะกรรมการ การอุดมศึกษา. 2552 : 24 – 25)

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนครเป็นสถาบันอุดมศึกษาของท้องถิ่น มีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาองค์กร เพื่อให้เป็นมหาวิทยาลัยแห่งการสร้างสรรค์ มีจิตสาธารณะ มีทักษะวิชาชีพและมุ่งพัฒนาเพื่อเป็นศูนย์กลางการถ่ายทอดองค์ความรู้ทางวิชาการสู่ท้องถิ่น คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีจึงกำหนดทิศทางการดำเนินงานเพื่อส่งเสริมการเพิ่มกำลังคนด้านวิทยาศาสตร์ ให้เป็นคนดีมีจิตสาธารณะและทักษะวิชาชีพพร้อมๆ กับการยกระดับคุณภาพการบริการวิชาการและงานกิจกรรมนักศึกษา เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายดังกล่าว สาขาวิชาฟิสิกส์เป็นหน่วยงานภายใต้การกำกับดูแลของคณะ

วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จึงดำเนินงานเรื่องจิตสาธารณะและงานกิจกรรมนักศึกษา ให้เกิดเป็นรูปธรรมโดยใช้การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นตัวชี้วัดผลการดำเนินงาน ถึงแม้ว่าการประเมินคุณภาพภายใน ตัวบ่งชี้ข้อบังคับที่ 3 เรื่องกิจกรรมนักศึกษาของสาขาวิชาฟิสิกส์จะผ่านมาตรฐานตัวบ่งชี้ ซึ่งมีเพียงโครงการกิจกรรมนักศึกษาเท่านั้นที่ผ่านเกณฑ์การประเมินตามตัวบ่งชี้ แต่ไม่ได้กำหนดเกณฑ์ให้ลงลึกถึงคุณลักษณะของนักศึกษาที่พึงประสงค์ตามอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร และสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (งานประกันคุณภาพการศึกษา สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร. 2553.)

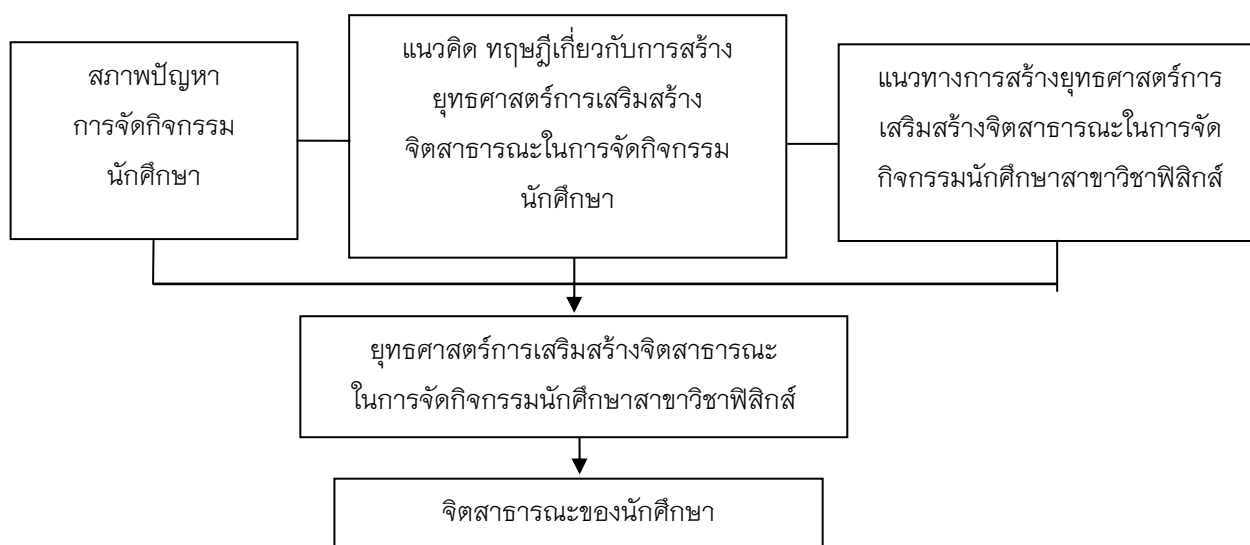
ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการจัดกิจกรรมนักศึกษาสาขาวิชาฟิสิกส์เนื่องจากการปฏิบัติงานที่ผ่านมา นักศึกษาสาขาวิชาฟิสิกส์มีการจัดกิจกรรมนักศึกษา 8-10 กิจกรรม ใน 1 ปีการศึกษา โดยแต่ละกิจกรรมใช้งบประมาณรวมไม่น้อยกว่า 5,000 บาท ส่งผลให้นักศึกษาขาดความคล่องตัวในการทำงานเนื่องจากงบประมาณไม่เพียงพอ สำหรับการจัดกิจกรรม รวมทั้งไม่สามารถบริหารทรัพยากรบุคคลให้เป็นระบบและเกิดประสิทธิภาพสูงสุดเนื่องจากนักศึกษาหลายคนไม่ให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมนักศึกษา จากสภาพปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยออกแบบการพัฒนาโดยใช้กระบวนการในการสืบเสาะปัญหา และหาแนวทางแก้ไขปัญหในการจัดกิจกรรมนักศึกษาสาขาวิชาฟิสิกส์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนครแบบมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมนักศึกษาสาขาวิชาฟิสิกส์นำไปสู่การเสริมสร้างจิตสาธารณะของนักศึกษาด้วยยุทธศาสตร์ที่ผู้วิจัยและผู้เกี่ยวข้องร่วมกันสร้างขึ้น สำหรับรูปแบบการแก้ไขปัญหแต่ละกิจกรรมนั้น ผู้วิจัยใช้วิธีการศึกษาสภาพการจัดกิจกรรมนักศึกษาทุกกิจกรรมที่จัดขึ้นใน 1 ปีการศึกษา ถอดบทเรียนและสังเกตแบบมีส่วนร่วม แก้ไขปัญหแต่ละปัญหบนพื้นฐานความต้องการของนักศึกษา การวิจัยครั้งนี้อาศัยหลักการวิจัยเชิงคุณภาพ พัฒนาจิตสาธารณะของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างจิตสาธารณะที่สร้างขึ้น ในการจัดกิจกรรมนักศึกษาในปีการศึกษา 2553

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ผู้วิจัยกำหนดความมุ่งหมายการศึกษายุทธศาสตร์การเสริมสร้างจิตสาธารณะในการจัดกิจกรรมนักศึกษาสาขาวิชาฟิสิกส์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพการจัดกิจกรรมนักศึกษาสาขาวิชาฟิสิกส์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
2. สร้างยุทธศาสตร์การเสริมสร้างจิตสาธารณะในการจัดกิจกรรมนักศึกษาสาขาวิชาฟิสิกส์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
3. เพื่อศึกษาจิตสาธารณะของนักศึกษาสาขาวิชาฟิสิกส์ หลังการใช้อยุทธศาสตร์การเสริมสร้างจิตสาธารณะในการจัดกิจกรรมนักศึกษา สาขาวิชาฟิสิกส์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ 1) การศึกษาสภาพปัญหากิจกรรมนักศึกษา 2) การสร้างยุทธศาสตร์การพัฒนา 3) การทดลองใช้ยุทธศาสตร์การพัฒนา และ 4) การปรับปรุงและเผยแพร่ยุทธศาสตร์การพัฒนา

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาฟิสิกส์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ลงทะเบียนเรียนในปีการศึกษา 2553 จำนวน 117 คน คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยผู้วิจัยคัดเลือกเพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย จากนั้นจึงให้กลุ่มที่ได้รับการเลือกคัดเลือกนักศึกษาอีกครั้งด้วยการสุ่มแบบสโนว์บอล (Snowball Sampling) เป็นการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยอาศัยการคัดเลือกของนักศึกษาแต่ละชั้นปีซึ่งทุกคนได้ทำกิจกรรมนักศึกษาร่วมกัน จนกระทั่งได้กลุ่มตัวอย่างครบตามจำนวนที่ผู้วิจัยต้องการศึกษา จำนวน 30 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ประกอบด้วย 1) การ SWOT Analysis 2) การถอดบทเรียน 3) แบบวัดพฤติกรรมจิตสาธารณะ และ 4) แบบสังเกตแบบมีส่วนร่วม

วิธีรวบรวมข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ดำเนินการสัมภาษณ์เพื่อศึกษาสภาพปัญหาจากการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Workshop) สนทนากลุ่ม เพื่อสร้างและวิพากษ์ยุทธศาสตร์การพัฒนา
2. ดำเนินการวัดพฤติกรรมจิตสาธารณะ ประเมินการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมสร้างจิตสาธารณะที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อนักศึกษา ทั้งก่อน ระหว่างและหลังการเข้าร่วมกิจกรรม และแบบสังเกตการแสดงพฤติกรรมนักศึกษา ระหว่างการทำโครงการจิตสาธารณะ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

2.1 ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) แบบการแจกแจงความถี่ (Frequency) ด้วยค่าร้อยละ (Percentage) แบบการวัดแนวโน้มเข้าสู่ส่วนกลาง (Central Tendency) ด้วยค่าเฉลี่ย (Mean) และการวัดการกระจาย (Measure of Variation) ด้วยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2.2 ใช้สถิติพื้นฐาน ตัดอ้างอิง (Inference Statistic) ใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาการจัดกิจกรรมนักศึกษาสาขาวิชาฟิสิกส์ ปีการศึกษา 2553 ทั้ง 8 กิจกรรม พบปัญหาทุกข้อเรียนลำดับความสำคัญของปัญหาที่นักศึกษาให้น้ำหนักจากมากไปหาน้อยอยู่ 7 ประเด็น ดังนี้ 1) ความแตกต่างทางความคิด 2) งบประมาณไม่เพียงพอ 3) การบริหารจัดการ 4) ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย 5) การวางแผนการทำงาน และประสบการณ์ในการจัดกิจกรรม 6) การประสานงานกับหน่วยงานภายนอก และ 7) การปรับตัวในการอยู่ร่วมกัน มีแนวทางแก้ไขปัญหาดังนี้ 1) พัฒนาภาวะความเป็นผู้นำ 2) สร้างอุดมการณ์ในการดำเนินงานกิจกรรม 3) วุฒิภาวะของนักศึกษาแกนนำในการจัดกิจกรรม 4) ให้ความรู้เรื่องการวางแผน การจัดกิจกรรม เช่น การเขียนโครงการ การทำหนังสือราชการ การติดต่อประสานงาน 5) สร้างจิตสำนึกเรื่องความรับผิดชอบ

2. ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างจิตสำนึกในการจัดกิจกรรมนักศึกษาสาขาวิชาฟิสิกส์ มี 3 ยุทธศาสตร์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ 1 การเรียนรู้คู่การทำงาน

เป้าประสงค์

นักศึกษามีการเรียนรู้และพัฒนาตนเองจากการเข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชน 2) นักศึกษามีคุณธรรม จริยธรรม และการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเพื่อพัฒนาธรรมที่ดีงามและทำงานร่วมกับสังคมรู้จักเสียสละ เพื่อส่วนรวมและท้องถิ่น

กลยุทธ์การพัฒนานักศึกษา

1) จัดการประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันในการจัดกิจกรรมเพื่อการเรียนรู้ของนักศึกษา

2) สร้างเครือข่ายงานกิจกรรมนักศึกษาร่วมกับสถาบันระดับอุดมศึกษาระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐาน และชุมชน

โครงการ/กิจกรรม

1) กิจกรรม “วิถีฟิสิกส์วิถีพอเพียงในโครงการบ้านพอเพียงต้นแบบ”

2) กิจกรรม “บูรณาการจิตอาสาทำงานบริการวิชาการค่ายฟิสิกส์และ ดาราศาสตร์

3) กิจกรรม “การถอดบทเรียนการจัดกิจกรรมนักศึกษาสาขาวิชาฟิสิกส์”

ยุทธศาสตร์ 2 บัณฑิตที่พึงประสงค์

เป้าประสงค์ คือ นักศึกษามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการโครงการหรือกิจกรรม

กลยุทธ์การพัฒนานักศึกษา

1) สนับสนุนและส่งเสริมให้นักศึกษาได้เข้าร่วมกิจกรรม โครงการ

2) สนับสนุนและส่งเสริมให้นักศึกษาได้บริหารจัดการโครงการ

3) เสริมสร้างเครือข่ายการพัฒนากิจกรรมนักศึกษาร่วมกับหน่วยงานอื่น

โครงการ/กิจกรรม

1) กิจกรรมสัมมนาทางวิชาการ เรื่อง “การพัฒนากิจกรรมนักศึกษาเชิงบูรณาการกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพด้วยจิตจิตสาธารณะ”

2) กิจกรรม “วันนี้นั้นจะเป็นพี”

ยุทธศาสตร์ 3 การสร้างเครือข่ายกับชุมชน

เป้าประสงค์ คือ นักศึกษามีส่วนร่วมในการส่งเสริมและพัฒนาภูมิปัญญาด้านทรัพยากรธรรมชาติพลังงานและสิ่งแวดล้อม

กลยุทธ์การพัฒนานักศึกษา

- 1) สนับสนุนและส่งเสริมให้นักศึกษาได้เข้าร่วมกิจกรรม โครงการ
- 2) สนับสนุนและส่งเสริมให้นักศึกษาได้บริหารจัดการโครงการ
- 3) เสริมสร้างเครือข่ายการพัฒนากิจกรรมนักศึกษาร่วมกับหน่วยงานอื่น

โครงการ/กิจกรรม

กิจกรรม เสริมสร้างภาวะผู้นำจิตสาธารณะในการจัดกิจกรรมนักศึกษาสาขาวิชาฟิสิกส์

3. ผลการทดลองใช้ยุทธศาสตร์เสริมสร้างจิตสาธารณะในการจัดกิจกรรมนักศึกษา พบว่า

3.1 ผลการประเมินตนเองของนักศึกษาด้านพฤติกรรมจิตสาธารณะ พบว่า จิตสาธารณะของนักศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ ด้านความรับผิดชอบ ด้านความสามัคคี ความมีวินัยในตนเอง ความซื่อสัตย์ ความเสียสละและมีน้ำใจ

3.2 ผลการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา พบว่า พฤติกรรมโดยรวมอยู่ในระดับ มาก ทั้งผลที่ได้รับขณะเข้าร่วมกิจกรรม ผลกระทบจากการเข้าร่วมกิจกรรม และผลสัมฤทธิ์จากการเข้าร่วมกิจกรรม

3.3 ผลการสังเกตพฤติกรรมจากผู้นำชุมชนที่นักศึกษาไปทำกิจกรรม พบว่า พฤติกรรมของนักศึกษาด้านความรับผิดชอบ ด้านความสามัคคี ด้านความเสียสละและมีน้ำใจ ความมีวินัยในตนเอง และด้านความซื่อสัตย์ อยู่ระหว่างร้อยละ 62.50-98.75

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาเรื่องยุทธศาสตร์การเสริมสร้างจิตสาธารณะในการจัดกิจกรรมนักศึกษา : กรณีศึกษานักศึกษาสาขาวิชาฟิสิกส์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายของมหาวิทยาลัยด้านการสร้างจิตสาธารณะ

1.1 ควรประชุมสรุปผลการดำเนินงาน เพื่อแก้ปัญหามากขึ้น และนำผลการประเมินมาพัฒนางานกิจกรรมนักศึกษาอย่างต่อเนื่อง

1.2 จัดกิจกรรมพัฒนาจิตสาธารณะ โดยใช้เทคนิควิธีที่หลากหลาย สอดแทรกในรายวิชาที่สาขาวิชาจัดการเรียนการสอน

2. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

2.1 ควรปรับระยะเวลาสำหรับกิจกรรมให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอน เพื่อลดความกังวลของนักศึกษาที่จะต้องเตรียมความพร้อมในการจัดกิจกรรมและการเรียนไปพร้อมๆ กัน

2.2 ควรสร้างค่านิยมเรื่อง “จิตสาธารณะ” ให้กับนักศึกษาอย่างต่อเนื่อง

2.3 ควรนำผลการประเมินในแต่ละครั้งไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการจัดกิจกรรมนักศึกษาแต่ละกิจกรรม และวัดจิตสาธารณะในแต่ละด้านอย่างต่อเนื่อง

3. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

3.1 การดำเนินงานที่ผ่านมาเป็นการวัดจิตสาธารณะของนักศึกษาภายหลังการทดลองใช้ยุทธศาสตร์การพัฒนา หากมีการประเมินจิตสาธารณะของนักศึกษาก่อนการใช้ยุทธศาสตร์การพัฒนามาจะทำให้สามารถเปรียบเทียบพัฒนาการด้าน จิตสาธารณะชัดเจนยิ่งขึ้น

3.2 ควรมีการวัดจิตสาธารณะของนักศึกษาทุกกิจกรรมเพื่อพัฒนากิจกรรมนักศึกษาแต่ละกิจกรรมได้ตรงตาม เป้าประสงค์

3.3 ควรทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการมีจิตสาธารณะเพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาคุณภาพบัณฑิต และพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษา

3.4 สร้างความตระหนัก ความเข้าใจและจุดมุ่งหมายในการพัฒนา จิตสาธารณะของนักศึกษาร่วมกันให้กับบุคลากร ทุกฝ่ายในสาขาวิชาฟิสิกส์และผู้ปกครองของนักศึกษา

เอกสารอ้างอิง

เกียรติศักดิ์ แสงอรุณ. แนวทางการพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะสำหรับเยาวชนไทย: กรณีศึกษากลุ่มและเครือข่ายเยาวชน

ที่ทำงานด้านจิตสำนึกสาธารณะ. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์, 2551.

งานประกันคุณภาพการศึกษา สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร. คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ปีการศึกษา 2552-2553. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 2553.

บุญทัน ภูบาล. การใช้วัดทัศนคติและพฤติกรรมเป็นต้นแบบเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2.

ปริญญาานิพนธ์ คศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2549.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบ

(พ.ศ. 2550-2554). สำนักงานรัฐมนตรี. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2549.

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552, 2552.

วราพร วันไชยธนวงศ์. ครอบครัว ชุมชน: ความละเอียดอ่อนของการให้บริการ ด้วยความเอื้ออาทร. เชียงใหม่ : วิทยาลัย

พยาบาลบรมราชชนนีสืบเชียงใหม่, 2549.

อัญชลี ยิ่งรักพันธุ์. ผลการใช้สถานการณ์จำลองผลงานกับเทคนิคการประเมินผลจากสภาพจริง เพื่อพัฒนาจิตสาธารณะ ของ

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. ปริญญาานิพนธ์ พย.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2550.